

Zoru Sevenlere

SORU BANKASI

OFF-ROAD
SERİSİ

7.
SINIF

Selçuk ÇETİN

SOSYAL BİLGİLER

PISA - TIMSS
Sözel Yetenek
Muhakeme - Akıl Yürütme
Grafik - Tablo Okuma
Görsel Yorumlama

SON UYUJ
YAYINLARI

105
SORU

zorlu Sevenlere

SORU BANKASI

OFF-ROAD
SERİSİ

7.
SINIF

Selçuk ÇETİN

SOSYAL BİLGİLER

PISA - TIMSS

Sözel Yetenek

Muhakeme - Akıl Yürütme

Grafik - Tablo Okuma

Görsel Yorumlama

SON VİRAJ
YAYINLARI

105
SORU

» ÖN SÖZ «

Sevgili Öğrenciler,

Son Viraj Yayınları olarak hedefi yüksek olan öğrencilere rehber olmak ve onların başarı seviyesini yükseltmek için yola çıktık. Değişen sınav sistemiyle birlikte ortaya çıkan yeni nesil sorularla kitaplarımızı oluşturarak sizleri bu sınavlara en iyi şekilde hazırlamayı istiyoruz.

Kitaplarımızı hazırlarken Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan öğretim programlarındaki kazanımları esas alıyoruz. Soruları bu kazanımlar çerçevesinde hazırlıyor, tüm kazanımlara kitaplarımızda yer veriyoruz. Bunu yaparken kazanım dışına asla çıkmıyoruz. Testleri mantık, muhakeme, analiz, sentez gerektiren sorularla oluşturuyoruz. Yeni nesil olarak adlandırılan bu tip sorularla öğrencilerimizin analitik düşünerek bilgilerini günlük hayata aktarabilmelerini amaçlıyoruz. Sorular hazırlanırken PISA ve TIMSS sorularını örnek alıyoruz.

Bloom taksonomisine uygun olarak “tam öğrenme” modeliyle hazırladığımız özet konu anlatım, uygulama, kavrama, analiz-sentez, ünite değerlendirme testi ve analiziyle oluşturduğumuz “Drift Serisi” öğrencilerimizi bilgi düzeyinden sentez düzeyine çıkarıyor. Kolaydan zora şeklinde hazırlanan bu testler sayesinde başarı basamaklarını kolaylıkla aşacağınızı düşünüyoruz.

Son Viraj Yayınları olarak bu sınavda en iyi dereceyi elde etmeniz için **OFF-ROAD** adlı ürünle karşınıza çıkıyoruz. Eserimizdeki testler ünite değerlendirme sınavı tarzında hazırlanmıştır. Bu sayede ünitelerin her bir kazanımına yer verilmiştir. Soruların tamamı MEB’in yayınladığı örnek sorulara ve LGS sorularına göre hazırlanmıştır.

Son Viraj Yayınları ile çıktığınız bu yolculukta hedefinize ulaşmanızı diliyor, size bu yolda rehberlik yapmaktan onur duyuyoruz.

Selim AKGÜL
Genel Yayın Yönetmeni

» İÇİNDEKİLER «

SOSYAL BİLGİLER

1. ÜNİTE	: Birey ve Toplum	3
2. ÜNİTE	: Kültür ve Miras	6
3. ÜNİTE	: İnsanlar, Yerler ve Çevreler.....	12
4. ÜNİTE	: Bilim, Teknoloji ve Toplum	17
5. ÜNİTE	: Üretim, Dağıtım ve Tüketim.....	22
6. ÜNİTE	: Etkin Vatandaşlık.....	25
7. ÜNİTE	: Küresel Bağlantılar.....	28
Cevap Anahtarı.....		31

1. İletişim ve insan ilişkileri konusuyla ilgili aşağıda bazı bilgiler verilmiş ve Tuğba bunları doğru-yanlış şeklinde değerlendirmiştir.

Etkili iletişim kurmak çevremizdeki insanlarla ilişkilerimiz açısından çok önemlidir. İletişim sırasında bulunduğumuz ortamdaki eşyaları düzenleme şeklimiz ve giysilerimiz iletişimin bir parçasıdır.	D
Sözlü iletişim sırasında, içinde bulunduğumuz duygu durumuna ilişkin ses tonumuz, vücut hareketlerimiz, yüz ifadelerimiz, konuşmanın içeriği kadar etkili olabilir.	D
İletişimimizi etkileyen önemli davranışlardan biri de kendimizi tam ve doğru biçimde ifade etmemektir. Karşımızdakilerle konuşurken emir cümleleri kullanmamızdır.	D
Karşımızdakiler onları dikkatle ve içten dinlediğimizi anlarsa onlar da bizi aynı şekilde dinleyebilirler!" Bütün bunlardan başka anlayışlı ve sabırlı olmamız iletişiminizi olumlu yönde etkileyebilir.	Y

Tuğba, bu etkinlikte doğru cevap verdiği her ifade için (+10 puan), yanlış cevap verdiği her ifade için (-5 puan) alacaktır.

Buna göre Tuğba etkinlik sonucunda toplam kaç puan almıştır?

- A) -5 B) 10 C) 25 D) 40

2. İletişim, bireylerin karşılıklı bilgi, duygu ve düşüncelerini paylaşmasıdır. Başkalarıyla iyi iletişim kurabilmek için kişilere olumlu yaklaşmalı ve nazik davranmalıyız. Başkalarına karşı ön yargısız olmak, onları dikkatle dinlemek, onlarla empati kurmak olumlu iletişim kurmamıza yardımcı olabilir. Karşımızdaki kişi bizden ne kadar farklı olursa olsun iyi iletişim kurabilmek için ona saygı duymalı, söylediklerini can kulağıyla dinlemeli, mimik ve jestlerine dikkat etmeliyiz. Sağlıklı iletişim kurmak için düşüncelerimizi açıkça söylemeli, karşımızdaki kişiyle göz teması kurarak davranışlarını gözlemleyebilmeliyiz. Bireylerin hareketlerine ve beden diline bakarak onlarla olumlu iletişim kurabiliriz.

Parçadaki bilgilere bakılarak iletişimle ilgili,

- I. Olumlu iletişim sağlamak için farklı birçok yol bulunmaktadır.
- II. Olumlu iletişimde sözler kadar vücut hareketleri de etkili olmaktadır.
- III. İletişimin temel taşlarından birisi de açık bir şekilde kendimizi karşımızdakine anlatabilmektir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

3. İletişim, gerekli ve önemli bir ihtiyaç olmasının yanı sıra temel bir insan hakkını da ifade etmektedir. Kitle iletişim özgürlüğü haber, bilgi ve düşüncelerin iletişim araçları vasıtasıyla serbestçe elde edilebilmesi, açıklanabilmesi ve yayılabilmesini sağlar. Kitle iletişim özgürlüğü, insanların kendilerini söz, yazı, resim gibi yollarla ifade etmesi anlamına gelen düşünceyi açıklama özgürlüğü ile ilişkilidir. Kitle iletişim özgürlüğü içerisinde bireyin sözlü, yazılı veya basılı bilgi ve düşünceyi arama, edinme ve ulaştırma özgürlüğü olan doğru bilgi alma hakkı da bulunur. Kitle iletişim araçlarını kullanırken bize ait yazı, resim, bilgi ve verilerin izinsiz olarak başkalarının eline geçmesi tehlikesi vardır. Örneğin sosyal medyada paylaştığınız görsellerin kötü amaçlı yazılımlarla ele geçirilip sizin isteğiniz dışında kullanılması gerçekleşebilir.

Parçadaki bilgilere göre kitle iletişim özgürlüğüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanlar düşüncelerini çeşitli yollarla açıklamakta serbesttirler.
B) İnsanların düşüncelerini açıklayabilme ve doğru bilgi alma hakları bulunmaktadır.
C) İnsanların düşüncelerini yazılı ve görsel olarak açıklamaları belirli durumlarda devlet kontrolindedir.
D) Kitle iletişim özgürlüğü kullanılırken genel ağıda kötü niyetli kişilerle de karşılaşabiliriz.

4. Arkadaşlarımız bizden farklı düşündüğünde onlara kızmak yerine düşüncelerine saygı göstermek iletişimimizi olumlu yönde etkiler. Kendimizi arkadaşlarımızın yerine koyarak olaylara onların gözüyle bakabilirsek iletişimi kolaylaştırmış oluruz. Başkasının mutluluklarına da ortak olmalıyız. Örneğin, biz sınavdan düşük puan aldığımızda yüksek puan alan arkadaşlarımızın sevinmesine kızmak yerine memnun olmamız gerekir.

Parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Empati kurmak
B) Karşımızdakine nasihatlerde bulunmak
C) Jest ve mimikleri doğru kullanmak
D) Geribildirimde bulunmak

5. Sözlü ve yazılı iletişimin en önemli unsuru dildir. Hangi iletişim yolunu seçersek seçelim Türkçeyi doğru kullanmalıyız. Karşımızdaki kişiye söylemek istediklerimizi sakın, açık, net ve doğru anlaşılacak şekilde ifade etmeliyiz. Etkili iletişim, hem doğru dinlemeye hem de doğru konuşmaya bağlıdır. Etkileyici konuşma ve etkin dinleme yapabilmek için kitap okuma alışkanlığı kazanmalıyız. Okuduğumuz her kitap kelime dağarcığımıza yeni kelimeler ekler. Bu da insanın daha fazla kavramla düşünebilmesini, kendisini daha iyi ifade edebilmesini ve karşısındakini daha iyi anlayabilmesini sağlar. İletişim sürecinde insanlar %7 oranında konuşulan sözleri, %38 oranında ses tonunu ve %55 oranında beden dilini dikkate alırlar.

Verilen bilgilere bakılarak;

- I. İnsanların birbirleriyle kuracakları iletişimin etkili olabilmesi için hem dinlemeye hem de kendisini karşı tarafa doğru anlatmaya çalışması gerekir.
II. Kitap okuma alışkanlığı yüksek olan bireylerin anlama ve aktarma yetenekleri daha gelişmiştir.
III. Bireyler arasındaki iletişimde insanların en çok dikkat ettikleri karşı tarafın fiziksel duruşudur.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

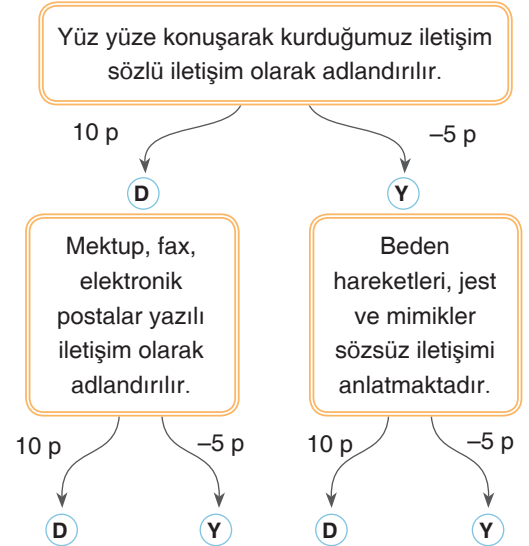
- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

6. İletişim insanların olduğu her yerde vardır. Çevremizde olup bitenleri anlamak ve kendimizi çevremizdekilere anlatabilmek için iletişim kurarız. Konuşmamız, susmamız, yüz ifadelerimiz, oturuş biçimimiz, iletişim kurmak için yaptığımız bazı davranışlardır. Ağızımızdan çıkan sesler, çizdiğimiz resimler, konuştuğumuz dil, kullandığımız yazı ve yazı araç gereçleri iletişim kurmamıza yarar.

Parçaya göre iletişim aşağıdakilerden hangisiyle en genel şekilde açıklanabilir?

- A) İnsanların yüz yüze konuşmasıdır.
B) Bireylerin karşılıklı bakışmalarıdır.
C) İnsanların konuşmalarını vücut dilleriyle destekleyerek karşı tarafla etkileşime geçmesidir.
D) İnsanların birbirlerine karşı çıkardıkları seslerdir.

7. Aşağıda iletişimle ilgili bazı bilgiler verilmiştir. Verilen bilgilerin doğru ya da yanlış olma durumuna göre puanlamaları yanlarında verilmiştir.

Verilen bilgileri oklar yönünde doğru değerlendirebilirsek ilerlettığımızda toplam kaç puan almış oluruz?

- A) 5 B) 20 C) -10 D) 15

8.

GAZETE

İnsan, yüzünde bulunan 43 kas sayesinde 10.000'in üzerinde yüz ifadesi oluşturabilir. Üzüntü, korku, kızgınlık, öfke, sevinç bu ifadelerden sadece birkaçıdır. Güldüğümüzde yüzümüzde 15 kas birlikte çalışıyor. Çocuklar günde yaklaşık 300 kez gülerken yetişkinler ise günde ortalama 17 kez gülüyor. Üzüntü veya kızgınlık hâlinde alınımız kırıştığında, tam 43 ayrı kasımız çalışıyor.

www.tubitak.gov.tr

Verilen gazete haberine bakılarak;

- I. İnsanlar binlerce farklı mimikler meydana getirebilmektedir.
- II. Güldüğümüz zaman yüzümüzde çalışan kas sayısı kızgınlık anımızda yüzümüzde çalışan kas sayısından daha fazladır.
- III. Yetişkinlerin gülme oranı çocuklara göre daha fazladır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

9. İletişim ve insan ilişkileri konusunda ilgili Merve'ye bazı sorular sorulmuş, o da bu soruları aşağıda verilen şekilde cevaplamıştır.

1. Soru : Ben diline örnek veriniz.
1. Cevap : Seni göremeyince meraklandım.
2. Soru : Sen diline örnek veriniz.
2. Cevap : Sürekli telefonla oynuyorsun.
3. Soru : Kitle iletişim araçlarına örnek veriniz.
3. Cevap : Telefon, televizyon, radyo
4. Soru : Devlele birey arasındaki ilişkilerin elektronik ortama taşındığına örnek veriniz.

4. Cevap : Sivil toplum kuruluşları

Buna göre Merve her doğru cevap için (10 p), her yanlış cevap için (-5 p) alacağına göre sorulara verdiği cevaplar sonucunda toplam kaç puan alır?

- A) -5 B) 10 C) 25 D) 40

10. Etkili iletişim, kişinin gelişimine katkı sağladığı gibi toplumun uyumunu da etkiler.

Aşağıda bazı davranış örnekleri verilmiştir.

- I. Başkalarına karşı empati kurmak.
- II. Her türlü davranışa karşı saygı göstermek.
- III. Ayrımcılık yapmak.
- IV. Nasihat verici cümleler kullanmak.
- V. Emir verici konuşmak.

Verilen davranışları olumlu ve olumsuz şekilde gruplandırdığımızda aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

	Olumlu	Olumsuz
A)	I, II	III, IV, V
B)	I, III, IV	II, V
C)	II, IV, V	I, III
D)	III, IV, V	I, II

11.

Yukarıdaki saatte yer alan atasözlerinden olumsuz olanların bulunduğu saat dilimleri, olumlu olan saat dilimlerinden çıkartıldığında aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşılabilir?

- A) 6 B) 9 C) 12 D) 15

1. Osmanlı Beyliği'nin yurt edindiği topraklar Bizans İmparatorluğu'nun büyük kent ve kasabaları ile komşuydu. Önemli ticaret yolları üzerindeki bu şehirler ile yapılan ticareten Osmanlı Beyliği önemli gelir elde ediyordu. Osmanlı Beyliği kurulduğu sırada Anadolu'da ve Balkanlarda güçlü devletler yoktu. Bu durum Osmanlı Beyliği'nin büyümesini kolaylaştırmıştır.

Parçadan Osmanlı Beyliği ile ilgili;

- I. Kurulduğu yerin ekonomik avantajlarından faydalanmıştır.
II. Kurulduğu coğrafyadaki siyasi boşluk büyümesini kolaylaştırmıştır.
III. Cihat düşüncesi büyümesinde önemli rol oynamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

2. Anadolu'daki beyliklerin çoğunluğu birbirleriyle komşuydu. Bundan dolayı topraklarını genişletebilmek için birbirleriyle mücadele etmek zorunda kalmışlardır. Osmanlı Beyliği ise bulunduğu konumun sağladığı avantaj ile mücadelesinin çoğunu komşusu olan Bizans Devleti ile yapmıştır. Cihat olarak nitelendirilen bu mücadele diğer beylikler arasında Osmanlıya olan sempatinin artmasını sağlamıştır. Bu durum, doğudan yeni gelen konargöçer Türklerin Osmanlı topraklarını tercih etmelerine neden olmuştur.

Parçadaki bilgilere bakılarak aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Konargöçer Türkler yerleşme yeri olarak ne-reyi tercih etmişlerdir?
B) Anadolu beylikleri neden birbirleriyle mücadele etmişlerdir?
C) Osmanlı, komşu beyliklerden hangilerinin topraklarını almıştır?
D) Anadolu beyliklerinin Osmanlıya neden sempatileri olmuştur?

3. Aşağıda Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede büyümesi ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir ve bu bilgileri Betül doğru-yanlış şeklinde değerlendirmiştir.

Uyguladığı iskan politikası sonucunda yeni fethedilen topraklara Türkmenler yerleştirilmiştir.	D
Halka hoşgörülü davranmış ve gittiği yerlere adalet götürmüştür.	Y
Anadolu'daki beyliklere karşı düşmanca tavır takınmıştır.	D
Merkezi otoriteyi güçlü tutmuştur.	Y

(Not: Her doğru cevap (10 p), her yanlış cevap (-5 p) olacaktır.)

Buna göre Betül yaptığı değerlendirme sonucunda toplam kaç puan almıştır?

- A) -5 B) 10 C) 25 D) 40

4. Osman Bey, Karacahisar'ı aldıktan sonra Bizans tefurlarından İnegöl, Bilecik, Yarhisar ve Yenişehir'i almıştır. Artık Osmanlı Beyliği'nin hedefinde Bizans'ın iki önemli şehri olan İznik ve Bursa vardır. Osman Bey, Anadolu'daki diğer Türkmen beyleriyle mücadeleye girilmeyerek akıllıca bir yol izlemiştir. Bu davranışının olumlu neticesini Koyunhisar Savaşı sırasında görmüştür. Osman Bey, Bizans kuvvetlerine karşı çevresindeki Türkmen beylerinden yardım istediği zaman Türkmen beyleri olumlu cevap vermişler ve yardım göndermişlerdir.

Parçadaki bilgilere bakılarak;

- I. Osman Bey düşmanına karşı stratejik hamleler yapmıştır.
II. Osman Bey devletin sınırlarını genişletmiştir.
III. Türkmen beyleri birlik ve beraberlik duygusuyla hareket etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

5. Osmanlı Devleti'nin kuruluş dönemiyle ilgili Hatice'ye bazı sorular sorulmuş, Hatice'de bu soruları cevaplamıştır.

1. **Soru** : Bursa ve İznik hangi padişah döneminde fethedildi?

1. **Cevap** : Osman Bey

2. **Soru** : Osmanlı Beyliği büyüdüğü sırada hangi esnaf birliğinin yardımlarını almıştır?

2. **Cevap** : Ahiler

3. **Soru** : Osmanlı Devleti Rumeli'ye nereyi alarak geçmiştir?

3. **Cevap** : Çimpe Kalesi

4. **Soru** : Osmanlı Devleti hangi beyliği alarak deniz gücüne sahip olmuştur?

4. **Cevap** : Karesioğulları

Buna göre Hatice her doğru cevap için (10 p), her yanlış cevap için (-5 p) alacağına göre sorulara verdiği cevaplar sonucunda toplam kaç puan alır?

A) -5 B) 10 C) 25 D) 4

6. I. Bayezit (Yıldırım);

- İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahıdır.
- Haçlıları Niğbolu Savaşı'nda yenmiştir.
- Anadolu'da Osmanlı siyasi birliğini sağlamıştır.
- Anadolu Hisarı'nı yaptırmıştır.
- 1402 yılında Ankara Savaşı'nı kaybederek esir düşmüştür.

I. Bayezit ile ilgili verilen bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ülke topraklarında bayındırlık faaliyetlerinde bulunmuştur.
- B) Düşman birliklerine karşı Niğbolu'da topraklarını başarıyla korumuştur.
- C) Anadolu'daki otorite boşluğuyla mücadele edememiştir.
- D) Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli toprakları arasında bağlantı kurmaya çalışmıştır.

Son Viraj

7. Osmanlı nüfusunun büyük kısmı köylerde yaşamaktaydı. Köylüler ise daha çok tarım ile uğraşır- lar ve ürettikleri ürünlerin bir miktarını vergi olarak verirlerdi. Köylülerin büyük çoğunluğu devletin kendilerine tahsis ettiği çiftlikleri işleten ailelerden oluşmaktaydı. Konargöçerler hayvancılıkla uğraşır- lar, şehirlerin et, yağ, yoğurt, tereyağı ve peynir gibi ihtiyacını karşılardı. Ordunun gıda ihtiyacını karşılamak yanında nakliye hizmeti de verirlerdi. Konargöçerler ayrıca kasaplık, kereste yapımı ve kale tamirciliği yaparlardı.

Parçada verilen bilgilere bakılarak aşağıdaki- lardan hangisine ulaşamaz?

- A) Köylüler toplumun gıda ihtiyaçlarını karşıla- maktadır.
- B) Konargöçerler farklı hizmetlerde Osmanlı Devleti'nin yanında yer almaktadır.
- C) Toplum hayatında nüfusun büyük kısmı kırsal alanlarda yaşamlarını devam ettirmektedirler.
- D) Köylülerin kazançlarının büyük kısmı nakliye hizmetine gitmektedir.

8. Osmanlı Devleti'nin sınırlarının kalıcı ve hızlı olarak genişlemesinde askerî teşkilat önemli rol oynamıştır. Osman Gazi Söğüt'e yerleştiğinde ilk fetihleri gönüllü askerler ile yapmıştır. Orhan Bey zamanında ise yaya ve müsellemlerle ilk düzenli ordu kurulmuştur. Ayrıca Orhan Bey, ele geçirilen yerlere yerleşenlerden bir süre vergi almamış, ihtiyaç duyulan çeşitli malzemeleri vermiş, yerleşmelerinde büyük kolaylıklar göstermiştir.

Parçada verilen bilgilere bakılarak;

- I. Osmanlı Devleti'nin ilk askerî teşkilatlanması Orhan Bey döneminde gerçekleşmiştir.
- II. Orhan Bey, ele geçirilen topraklarda kalıcı egemenlik kurmaya çalışmıştır.
- III. Osmanlı'da taht değişiklikleri otoritenin bozul- masına neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
- C) II ve III. D) I, II ve III.

9. • Osman Bey ilk Osmanlı parasını bastırdı.
- I. Murat Edirne'yi 1563 yılında alarak başkent yaptı.
- Orhan Bey Bursa'yı fethederek başkent yaptı.
- I. Mehmet Fetret Devri'ne son vererek devlette düzen sağladı.
- II. Murat 1444 yılında Varna Savaşı'nda Haçlı ordusunu bozguna uğrattı.

Verilen bilgilere bakılarak;

- I. Devlet merkezi olarak farklı şehirler kullanılmıştır.
- II. Padişahlar ülkede düzen ve otorite sağlamaya çalışmıştır.
- III. Devlet Osman Bey'den sonra ekonomik olarak dışa bağımlı h le gelmiştir.

genellemelerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
- C) II ve III. D) I, II ve III.

10. Osmanlıda fetihler sadece silah yoluyla gerçekleşmemiştir. Askerlerden önce fethedilecek bölgeye gidip insanların gönüllerini kazanmaya çalışan kişilerin de fetihlerde büyük rolü vardır. Bu gönüllü insanlara dervif manasına gelen abdal deniliyordu. Bu derviflerin faaliyetleri Anadolu'da İslamiyet'in yayılmasını sağladı. Şehir ve kasabalara yerleşen dervifler, toplumun büyük kesimleriyle yakın temas kurdu. Halk arasında gaza ve cihat anlayışını yaydılar.

Parçada verilen bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti fetih mücadelesini sadece silah zoruyla kazanmıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nin fetih hareketlerine gönül insanları da destek olmuştur.
- C) Dervifler  nden giderek halkın düşünce dünyasını olgunlaştırarak fetihlere yardımcı olmuşlardır.
- D) Derviflerin İslamiyet'in yayılmasında önemli katkıları olmuştur.

11. Osmanlı Devleti fethedilen topraklarda kalıcı olmak için "istimalet politikası" uygulamıştır. Bu politikanın amacı fethedilen topraklardaki insanların devlete olan bağlılıklarını g c lendirmektedir. İstimalet siyaseti dört aşamada gerçekleşmiştir. Bunlar;

1. Fetih  ncesi hazırlık
2. Fetih sonrası halkın alıştırılması
3. Adil yönetim anlayışı
4. Halka tanınan din, dil ve kültürel  zg rl k

Buna göre İstanbul'un Fethi'yle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi istimalet siyasetinin 3. aşamasına örnek oluşturur?

- A) II. Mehmet İstanbul'u fethettikten sonra din, dil, ırk ayrımı yapılmaksızın herkesin eşit olduğunu halka duyurmuştur.
- B) II. Mehmet İstanbul'un Fethi için "Şahi" adında toplar d kt rm ştur.
- C) İstanbul'un Fethi sonrasında Osmanlı Yükselme Dönemi'ne girmiştir.
- D) Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli toprakları arasında bağlantı kurulmuştur.

12. Kristof Kolomb dünya yolculuğına çıkarken yaptırdığı Santa Maria (Santa Maria) adlı, okyanus şartlarına dayanıklı gemisine g veniordu. Elinde Martellus'un (Martelyus) izdiği harita ve yanındaki pusula sayesinde kaybolmayacağı düşüncesi ile denize açıldı ve sürekli batıya doğru ilerledi. Kolomb, günlük notlarında onu harekete geçiren düşüncenin İslam dünyasını arkadan kuşatmak, Hindistan ticareti için deniz yolunu açmak, Batı ve Doğu Hristiyanlarının iş birliğiyle Kudüs'  almak olduğunu açıklamaktadır. Kolomb bu sayede İspanyol Hükümdarı Ferdinand'tan (Ferdinant) büyük destek almıştır.

Parçadaki bilgilere göre Kolomb'un okyanuslara aılmasında;

- I. ekonomi,
- II. din,
- III. bilim

alanlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
- C) II ve III. D) I, II ve III.

1. Köseadağ Savaşı'nda Türkiye Selçuklu Devleti, Moğollara karşı ağır bir yenilgi aldı ve yıkılış sürecine girdi. Bu olaydan sonra aşağıdaki haritada gösterilen şekilde birçok beylik ortaya çıktı. Bu beyliklerden bir tanesi de Osmanoğullarıdır.

Buna göre Osmanoğullarının kurulduğu yerden faydalanarak;

- I. Bizans'a sınır komşusu durumundadır.
- II. Denizlere kıyısı bulunmaktadır.
- III. Birçok beylikle komşu durumundadır.

durumlarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) I ve III. D) I, II ve III.

2. Osmanlı Devleti'nin siyasi bir güç olarak ortaya çıkmasında devletin yönetim yapısının da büyük payı vardır. Orhan Bey zamanında kurulmuş olan divan teşkilatı, devlet işlerinin görüldüğü ve karara bağlandığı en önemli yönetim organıdır. Alanında uzman kişilerden oluşan divan teşkilatı padişaha devlet idaresinde yardımcı olurdu.

Buna göre aşağıda verilen divan üyesi ve görevi eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Nişancı - devletin dış işlerinden sorumlu kişidir.
B) Sadrazam - padişahın vekili ve yardımcısıdır. Padişahın mührünü taşırdı.
C) Kazaskerler - divan toplantılarında büyük dalalara bakar, kadıların ve müderrislerin atamalarını yaparlardı.
D) Defterdarlar - bütçenin hazırlanması ve devletin diğer mali işlerinden sorumludurlar.

3. Fatih Sultan Mehmed'in torunu olan I. Selim öncelikli olarak Osmanlı Devleti'nin doğu ve güney sınırları ile ilgilenmiştir. Yavuz Sultan Selim, Çaldıran Savaşı'nda (1514) Safevî Devleti'nin hükümdarı Şah İsmail'i yenerek Safevîlerin Anadolu üzerindeki baskısını ortadan kaldırmıştır. Turnadağ Savaşı (1515) ile Dulkadiroğlu Beyliği'ni ortadan kaldırmıştır. Böylece Anadolu'da Türk birliği kesin olarak sağlanmıştır. Mercidabık (1516) ve Ridaniye Savaşları (1517) ile Memluk Devleti'ni ortadan kaldırarak Osmanlı topraklarını Afrika kıtası'na kadar genişletmiştir.

Parçadaki bilgilere göre I. Selim ile ilgili;

- I. Osmanlı Devleti'nin sınırlarını genişletmek için çaba sarf etmiştir.
- II. Anadolu'da merkezî otoriteyi sağlayarak siyasi birliği oluşturmuştur.
- III. Fetih hareketlerini farklı kıtalara kadar ulaştırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

4. Sanayi İnkılabı Avrupa'nın sosyal yapısını da değiştirdi. Şehirlerde kurulan fabrikalar yeni iş alanları oluşturdu. Daha iyi şartlarda yaşamak isteyen köylüler şehirlere göç etmeye başladı. Böylelikle köylerde nüfus azalırken şehirlerde nüfus artışı gerçekleşti. Sayısı yüz binleri bulan işçiler, işçi sınıfını oluşturdu. Ürün maliyetini düşürmek isteyen işverenler ise fabrikalarda çocuk ve kadın işçi çalıştırmaya başladı. İşçi haklarının savunulması için sendikalar ortaya çıktı. Üretim teknolojisinin gelişmesi ulaşımı da etkiledi. Demir ve çelikten yapılan gemiler ve trenler ulaşımı kolaylaştırdı. Bu da ticari faaliyetlerin artmasına neden oldu.

Parçada anlatılanlara göre Sanayi İnkılabı'nın sonuçlarıyla ilgili;

- I. Üretim artışıyla beraber seri üretime geçilmiştir.
- II. İnsanların refah seviyeleri yükselmiştir.
- III. Ulaşım alanında gelişmelere katkı sağlanmıştır.
- IV. İnsanlara daha rahat çalışma ortamı sağlamak için birliktelikler oluşturulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) II ve III.
C) I, II ve III. D) I, II, III ve IV.

5. Fatih, Karadeniz'in kontrolünü tamamen ele geçirmek istiyordu. Karadeniz'in kuzeyinde Müslüman Kırım Hanlığı bulunuyordu. Ancak Kırım Hanlığı'nın Karadeniz kıyısındaki şehirleri Cenevizlilerin hâkimiyetindeydi. Bu şehirler önemli limanlara sahipti. Fatih Kırım'a bir donanma göndererek Cenevizlilerin elindeki şehirleri fethetti. Kırım Hanlığı da Osmanlı Devleti'ne bağlandı. Fatih karadan ve denizden, kuvvetlerini hareket geçirdi. Sırasıyla Cenevizlilerden Amasra, Candaroğullarından Kastamonu ve Sinop, Bizans hanedanına mensup Komnenlerden de Trabzon alındı.

Bu bilgilere göre Fatih Sultan Mehmet'in ulaşmaya çalıştığı amaç ile ilgili olarak;

- I. Karadeniz ticaretini kontrol altına almaya çalışmıştır.
- II. Denizlerde Osmanlı hakimiyeti oluşturmaya çalışmıştır.
- III. Karadeniz'in bir Türk gölü hâline gelmesi için çabalamıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

6. Coğrafi Keşiflerin sonucunda zenginleşen tüccarlar Burjuva adı verilen yeni bir sosyal sınıf oluşturdular. Bu tüccar sınıfı sanatçıları ve bilim adamlarını desteklediler. Bunun sonucunda Avrupa'da bilim ve sanat alanındaki çalışmalar hızlandı. Coğrafi Keşiflerden önce Osmanlı Devleti önemli bir güç merkeziydi. İpek ve Baharat Yolları üzerindeki ticaretin lideri ve merkezi olan Osmanlı Devleti ticaret yollarından önemli gelir elde etmekteydi. Bu gelirler hem yapılan ticaretten hem de gümrük gelirlerinden oluşmaktaydı. Coğrafi Keşiflerden sonra ticaret yollarının değişmesiyle Akdeniz limanları önemini kaybetti.

Parçada verilen bilgilere bakılarak Coğrafi Keşiflerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Avrupa'da sınıf farkı ortadan kalkarak insanlar arasında eşitlik düşüncesi yayılmaya başlamıştır.
B) Avrupa'nın zenginleşmesinde etkili olmuştur.
C) Osmanlı Devleti'nin ekonomik zarara uğramasına neden olmuştur.
D) Avrupa'da bilim ve sanat alanında önemli gelişmelerin başlamasında etkili olmuştur.

7. Aşağıda İpek ve Baharat Yollarının güzergahları gösterilmiştir.

Buna göre haritadan da faydalanarak İpek Yolu ve Baharat Yolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı toprakları ticaret yolları üzerinde olduğu için ekonomik kazanç elde etmiştir.
B) İpek Yolu Çin'den başlayarak iki farklı yol üzerinden Avrupa'ya ulaşmaktadır.
C) Baharat Yolu Hindistan'dan başlayarak büyük oranda deniz yolunu kullanmaktadır.
D) İpek Yolu ve Baharat Yolu'nda en fazla Avrupalı tüccarlar Doğu'ya mal aktarmışlardır.

8. Aşağıda Avrupa'da meydana gelen bazı olaylar verilmiştir.

- I. Dünya'nın şekli ile ilgili bilimsel gerçeklerin ortaya çıkması Katolik Kilisesi'ne güveni azalttı. Bu durum Katolik Kilisesi'nin eski gücünü kaybetmesine neden oldu.
- II. Avrupa'da bilimsel düşünceye verilen önem arttı.
- III. Avrupa'da yeni bir sanat anlayışı ortaya çıktı. Mimaride Barok tarzı eserler yapıldı.
- IV. Hristiyan din adamı olan Martin Luther 95 maddeden oluşan bildirisinde kilisenin yaptıklarının doğru olmadığına dikkat çekti.
- V. Burjuva sınıfının sanat ve bilimle uğraşanlara destek olmaları sanat, kültür ve bilimde ilerlemelere katkı sağladı.

Bu olayların Rönesans ve Reform olarak gruplandırılmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

	Rönesans	Reform
A)	I - II - III	IV - V
B)	II - III - V	I - IV
C)	II - III	I - IV - V
D)	IV - V	I - II - III

9. Osmanlı Devleti uyguladığı iskan politikasıyla Rumeli'deki kaleleri fethedince Hristiyan aileleri Karesi vilayetine getirip onların yerine de Anadolu'nun güneyinden konargöçer Türkmenleri, gönüllü gazileri, gaza eden dervişleri ve kendi arzusuyla gelip yerleşmek isteyen köylüleri göndererek iskan ettirmiştir.

Parçadaki bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin iskan politikasıyla ulaşmak istediği temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bölgedeki üretimi arttırmak
- B) Bölgedeki boş arazileri doldurmak
- C) Fethedilen bölgeleri Türkleştirmek ve İslamlaştırmak
- D) Devletin vergi gelirini arttırmak

10. Kıbrıs'ın fethi Akdeniz'in doğusunun güvenliği için oldukça önemliydi. Adada bulunan korsanlar bölge ticaretine zarar veriyordu. Lala Mustafa Paşa 1571 yılında adayı fethetti. Kıbrıs'ın fethinden sonra Papa'nın çağrısı ile toplanan Haçlı donanması İnebahtı Deniz Savaşı'nda Osmanlı donanmasını mağlup etti (1571). Bu sırada İstanbul'da bulunan Venedik Elçisi Barbaro'ya Veziriazam Sokullu Mehmet Paşa Kıbrıs'ın önemini anlatan şu sözü söylemiştir: "Biz sizden Kıbrıs Adası'nı alarak kolunuzu kestik. Siz ise donanmamızı mağlup etmekle sakalımızı tıraş etmiş oldunuz. Kesilmiş kol yerine gelmez lâkin tıraş edilmiş sakal daha gür olarak çıkar". Sokullu Mehmet Paşa'nın dediği gibi kısa bir süre sonra Osmanlı donanması yeniden inşa edilerek tekrar Akdeniz'in en önemli gücü hâline geldi.

Parçadaki bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı donanması Akdeniz'de çok stratejik bir noktayı ele geçirmiştir.
- B) Avrupa birleşerek Osmanlı donanmasına göz dağı vermeye çalışmıştır.
- C) Venedikliler Osmanlı donanmasıyla ortak hareket etmiştir.
- D) Sokullu Mehmet Paşa kazançlarının, kaybettiklerinden daha değerli olduğunu vurgulamıştır.

11. • Belgrad'ı fethetmiştir.
- Mohaç Savaşı'nda Macarları yenerek Orta Avrupa'da Osmanlı hâkimiyetini pekiştirmiştir.
- Viyana'yı kuşatmış ancak ağır kış şartlarının da etkisiyle sonuç alamamıştır.
- Doğuda İran'a karşı üç sefer düzenlemiştir.
- Akdeniz'de hâkimiyeti sağlamak için önemli olan Rodos Adası alınmıştır.

Yukarıda verilen olaylar hangi padişah döneminde gerçekleşmiştir?

- A) Kanuni Sultan Süleyman
- B) I. Murad
- C) Yıldırım Bayezid
- D) Fatih Sultan Mehmet

1. Çok uzun süre konargöçer hayat süren insanlar yerleşim yeri tercihinde yiyecek ve su ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri, kendilerini güvende hissedebilecekleri yerleri bularak yerleşmişlerdir. Bu yüzden avcılık için elverişli olan, korunaklı yerleri tercih etmişlerdir. İnsanlar bu dönemde mağaralarda yaşamaktaydılar.

Parçadaki bilgilere göre insanların yerleşim durumlarıyla ilgili;

- I. Doğal faktörler yerleşim yeri tercihinde etkili olmuştur.
- II. İlk zamanlarda insanlar doğadan olduğu şekliyle faydalanmışlardır.
- III. İnsanlar kendilerini güvende hissedebilecekleri şekilde barınaklar bulmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

2. Türkiye, doğal ve beşerî koşullar yönünden farklı özelliklere sahiptir. Ülkemizde yerleşmeye elverişli alanlar bulunduğu gibi elverişli olmayan yerler de bulunmaktadır. Bu nedenle nüfusun dağılımı ülkemizin her yerinde aynı değildir. Ülkemizde nüfusun dağılımını etkileyen faktörlerin başında yer şekilleri ve iklim gelmektedir. Yer şekilleri ve iklim arasında bir ilişki vardır. Sıcaklığın düşük olduğu yüksek dağlar ve platolar ile yağışın az olduğu alanlar, yerleşmelerin az olduğu yerlerdir. Örneğin; Doğu Anadolu’da, yükseltinin fazla oluşu, karasallığın ve dağlık alanların geniş yer kaplaması yerleşmeyi olumsuz etkilemektedir.

Parçadaki bilgilere göre Türkiye ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğal faktörlerin etkisiyle nüfus ülkeye dengeli bir şekilde dağılmıştır.
B) İklimin yerleşme üzerinde önemli bir etkisi bulunmaktadır.
C) Yer şekillerinin engebeli olması nüfus dağılımını olumsuz yönde etkilemektedir.
D) İnsanların bir bölgeyi yerleşim alanı olarak kullanmasında su kaynaklarının da etkisi bulunmaktadır.

3. İnsanların yeni ekonomik faaliyet alanları keşfetmesi sosyal ve ekonomik hayatı değiştirmiştir. Sanayileşme ile kentlere talep artmış ve yeni beşerî faktörler ortaya çıkmıştır. Örneğin eğitim, altyapı, sağlık, turizm, ulaşım gibi faktörler göz önünde bulundurulmaya başlanmıştır. Yerleşmek için geçmişte etkili olan doğal ve beşerî faktörler geçerliliğini korurken listeye yenileri eklenmiştir.

Parçadaki bilgilere göre yerleşmeyi etkileyen yeni faktörlerin ortaya çıkma nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilmektedir?

- A) Toplum hayatında gruplaşmaların ve ayrımcılıkların başlaması
B) Yeni ekonomik faaliyetlerin ortaya çıkması
C) Ülkeler arasındaki ilişkilerin artması
D) Küresel kuruluşların oluşması

4. Aşağıda doğal ve beşerî faktörlerle ilgili yerleşmeyi etkileyen bazı durumlar verilmiştir. Bu durumların yerleşmeye olan etkisi Samet tarafından olumlu ya da olumsuz şeklinde değerlendirilmiştir.

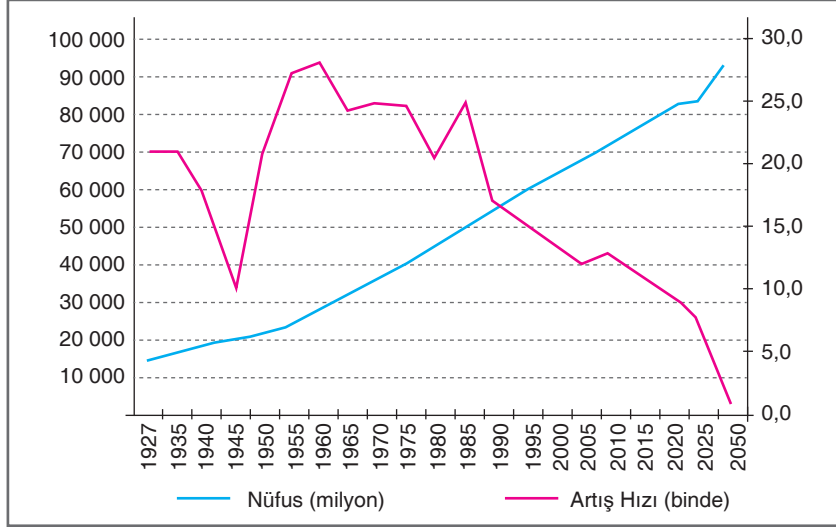
Doğal ve beşerî faktörler	Etkili olan durum	Samet’in değerlendirmesi
Yer şekilleri	Yükseltisi fazla olmayan düzlükler	Olumlu
Bitki örtüsü	Gür ormanların bulunduğu alanlar	Olumsuz
Ulaşım	Ulaşım ağının geliştiği kavşak noktalar	Olumsuz
Madencilik	Yer altı kaynaklarının yetersiz olduğu yerler	Olumlu

Not: Değerlendirmede her doğru cevap (+5 p), her yanlış cevap (-2 p) olacaktır.

Buna göre Samet’in yapmış olduğu değerlendirmede toplam kaç puan aldığı söylenebilir?

- A) -1 B) 6 C) 13 D) 20

5. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin geçmiş yıllardaki ve gelecekte olması muhtemel nüfus miktarlarını ve nüfus artış hızlarını göstermektedir.

Buna göre grafikteki verilere bakılarak;

- I. Yıllara göre nüfus miktarında sürekli artış yaşanmıştır.
- II. 1990'lı yıllardan sonra nüfus miktarında azalmalar meydana gelmiştir.
- III. Gelecekte nüfus artış hızının sürekli düşeceği tahmin edilmektedir.

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

6.

İstanbul: 13.255.685 nüfuslu İstanbul, nüfus sayısı ve nüfus yoğunluğu ile ülkemizde ilk sırada yer alır. İstanbul, asıl gelişimini coğrafi konumuna ve tarihî geçmişine borçludur. İki kıtayı ayıran boğazı, kıtalar arası ulaşımında kentin önemini arttırmıştır. Tarihî eserleri, doğal güzellikler ve kültürel zenginliği ile çok önemli bir turizm merkezidir. Ülkemizin sanayi ve ticaret bakımından en gelişmiş kenti olan İstanbul, çok göç almaktadır.

Yukarıda İstanbul ile ilgili verilen bilgilere bakılarak;

- I. Nüfusun yoğun olmasında ekonomik faaliyetlerin etkisi bulunmaktadır.
- II. Jeopolitik konumu kente olan ilgiyi arttırmıştır.
- III. Kültürel zenginliği bulunan bir yerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

7.

Aşağıda 2013-2017 yılları arasında Türkiye'de cinsiyet durumunun gösterildiği tablo verilmiştir.

Yıl	Toplam	Erkek	Kadın
2017	80.810.525	40.535.135	40.275.390
2016	79.814.871	40.043.650	39.771.221
2015	78.741.053	39.511.191	39.229.862
2014	77.695.904	38.984.302	38.711.602
2013	76.667.864	38.473.360	38.194.504

Buna göre tabloya bakılarak;

- I. Yıllara göre nüfus miktarı sürekli artmıştır.
- II. Tüm yıllarda erkek nüfus miktarı kadın nüfus miktarından fazla olmuştur.
- III. Nüfus miktarları bölgelere göre farklı şekilde dağılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

8. Aşağıda ülkemizdeki göçlerle ilgili bazı örnekler verilmiştir. Bu örnekleri Nilay, alanlarına göre değerlendirmiştir.

	Mevsimlik göç	Beyin göçü	Mülteci göçü
Azra'nın ailesiyle birlikte pamuk toplamak için Adana'ya gitmesi.	X		
Doktor Furkan Bey'in bilimsel çalışmalar için İngiltere'ye gitmesi.		X	
Suriye'de yaşayan Merve ve ailesinin savaş nedeniyle Türkiye'ye gelmeleri.			X
Aşçılık yapan Ahmet'in yazın otelde çalışmak için Antalya'ya gitmesi.	X		

Buna göre her doğru cevap 10 p olduğuna göre Nilay toplamda kaç puan almıştır?

- A) 10 B) 20 C) 30 D) 40

9. Bir şehrin gelişmesinde o bölgede yapılan ekonomik faaliyetlerin büyük etkisi bulunmaktadır.

Buna göre;

- I. İstanbul,
II. Konya,
III. Antalya,
IV. Afyonkarahisar,
V. Zonguldak

şehirlere gelişmesinde en fazla etkili olan faktörler aşağıdakilerden hangisinde doğru gruptandırılmıştır?

	Tarım	Turizm	Madencilik	Ulaşım	Sanayi
A)	II	V	IV	I	III
B)	III	I	II	IV	V
C)	II	III	V	IV	I
D)	V	III	II	I	IV

Son Viraj

10. Türkiye nüfusuyla ilgili Selim'e bazı sorular sorulmuş ve Selim'in verdiği cevaplar aşağıda gösterilmiştir.

1. Soru : Ticaretin gelişmesinde önemli bir limana sahip olan şehrimize örnek veriniz?

1. Cevap : İzmir

2. Soru : Erzurum'da çayır ve meraların gelişmesi hangi ekonomik faaliyetin insanlar tarafından yapılmasını sağlamıştır?

2. Cevap : Hayvancılık

3. Soru : Edirne Balkanlar ve Avrupa'ya geçiş sağlayan birçok sınır kapısına sahip olması hangi açıdan gelişmesini sağlamıştır?

3. Cevap : Ulaşım

4. Soru : Ülkemizde nüfusun dağılışına etki eden doğal faktörlerden bir tane örnek veriniz?

4. Cevap : Sanayi

Buna göre Selim verdiği her doğru cevap için (+5 p), her yanlış cevap için (-1 p) alacağına göre Selim verdiği cevaplardan toplam kaç puan almıştır?

- A) 2 B) 8 C) 14 D) 20

11. İnsanların istediği yere seyahat edebilme ve yerleşme hakkı vardır. Bu hak anayasamız tarafından güvence altına alınmıştır. Seyahat özgürlüğüne getirilecek kısıtlamalar yalnızca bu özgürlüğün kullanımına değil bireyin çalışma, eğitim, sağlık alanlarındaki özgürlükleri ile sosyal, ekonomik hak ve özgürlüklerinin de kısıtlanmasına yol açabilir. Bu yüzden seyahat özgürlüğünün kısıtlanması diğer özgürlüklerimizi de etkileyebilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yerleşme ve seyahat özgürlüğümüzün kısıtlanabileceği durumlar arasında yer almaz?

- A) Kamu mallarını korumak
B) İş gücü potansiyelini artırma
C) Yapılan bir suçtan dolayı soruşturmanın devamı
D) Salgın hastalıkların yayılmasını önleme

1. Aşağıda ülkemizdeki bazı illerin nüfus artış oranlarının gösterildiği tablo verilmiştir.

	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017
Türkiye Ortalaması	14,5	15,9	13,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5
Ankara	22,1	25,7	24,7	15,1	15,9	20,6	23,1	14,3	18,3
Antalya	32,0	30,1	32,4	23,7	30,9	29,4	29,2	17,4	15,3
Gaziantep	25,4	28,1	30,6	25,9	24,6	24,1	22,2	21,7	15,7
İstanbul	17,0	26,0	27,4	16,8	21,8	15,2	19,3	10,0	15,1
İzmir	18,9	20,6	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	13,1	13,2
Samsun	13,2	2,1	-0,7	0	8	6,5	7,8	12,5	13,1
Van	17,7	12,7	-12,5	28,4	17,1	14,3	9,9	3,5	6,1

Buna göre verilen tablodaki bilgilere bakılarak;

- I. 2008-2009 yıllarında en fazla nüfus artış oranı Antalya'da gerçekleşmiştir.
- II. 2012-2013 yıllarında 5 tane şehrin nüfus artış oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir.
- III. Verilen tüm yıllarda nüfus artış oranı Türkiye ortalamasının altında olan şehirler vardır.
- IV. Ankara'nın nüfus miktarı 2009-2010 yılından 2011-2012 yılına geçildiğinde azalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) II ve III. C) I, II ve III. D) I, II, III ve IV.

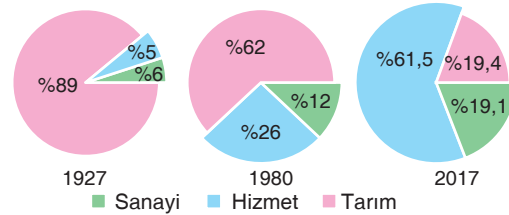
2. Bir ülkede kalkınma planlarının yapılması ve uygulanabilmesi için ülke nüfusunun özelliklerinin bilinmesi gerekmektedir. Bunun için nüfus sayımları yapılır. Ülkemizde ilk nüfus sayımı 28 Ekim 1927 tarihinde yapılmış ve ülke nüfusumuz 13.648.270 olarak belirlenmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan nüfus sayımları sırasında nüfusumuzun özellikleri de tespit edilir. Nüfusumuzun yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı, çalışan nüfusun hangi ekonomik faaliyet kollarında çalıştığı, nüfusun eğitim durumu, kır ve kent nüfus oranları elde edilir.

Buna göre nüfus sayımlarıyla aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaya çalışıldığı söylenemez?

- A) Nüfusa yeni iş sahaları sağlayacak alan oluşturmak
- B) Okul, hastane gibi ihtiyaçları karşılamak
- C) Nüfusun yoğunluğuna göre hizmet götürülecek alanları belirlemek
- D) Nüfus yoğunluğuna göre dış göçe teşvik etmek

Son Viraj

3. Aşağıda yıllara göre Türkiye'de çalışan nüfus oranının sektörlere göre dağılımı verilmiştir.

Buna göre grafikteki bilgilerden faydalanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) 2017 yılında hizmet sektöründe çalışan nüfus oranı sanayi ve tarım sektörünün toplamından fazladır.
- B) 1927 yılından sonra tarımdan elde edilen gelir azalmıştır.
- C) Sanayi sektöründe çalışan nüfus miktarı 2017 yılında artmıştır.
- D) İş gücüne katılan toplam nüfus miktarı 1980 yılında daha fazladır.